

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKI

Araków.

17. Biblioteka Uniwersytecka.

CENA PRENUMERATY:

We Lwowie miesięcznie zł 7.00
z dostawą do domu . . . „ 5.50
na prowincji „ 5.50
za granicą „ 8.00

Cena egz. pojed. w całej Polsce
25 groszy

Redakcja i Dyrekcja: Lwów, Sykstuska 21. Tel. w dzień Nr. 24, od godz. 6 wleczór drukarnia 4-96.

Administracja: Lwów, Szajnochy 2.

NAKŁ: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

Czek P. K. O. nr. 142.176

REDAKTOR NACZELNY: ARTUR HAUSNER

32 konfiskata „Dziennika Ludowego”.

»Dziennik Ludowy« Nr. 259 z 9 listopada 1929 został skonfiskowany z powodu artykułu pt.: „Falszywa gra“ w całości.

10 Listopada dniem Manifestacji Wolnościowej

We Lwowie 10 bm. o godz. 11-tej przedpoł. na pl. GOSIEWSKIEGO

Uroczysta Manifestacja!

Konsolidacja stronnictw ludowych

„Wyzwolenia“, „Piasta“ i „Str. Chł.“

WARSZAWA, 8-go 11. (tel. wł.). Wczoraj w godzinach wieczornych odbyła się konferencja przedstawicieli 3-ich stronnictw ludowych. Imieniem „Piasta“ wziął w niej udział posełowie Rataj i Kjernik, imieniem „Wyzwolenia“ — wicemarsz. Woźnicki i pos. Smoła, oraz imieniem Stron. Chł. —

pos. Dąbski.

Po omówieniu obecnej sytuacji politycznej utworzono stałą komisję porozumiewawczą stronnictw ludowych, dla przeprowadzenia wspólnej akcji na terenie kraju i Sejmu. W skład komisji wchodzi prezsi stronnictw i prezsi klubów parlamentarnych.

Dookoła reformy konstytucji w Austrii.

WIEN, 8. 11. (AW). Subkomisja konstytucyjna ukończyła dziś swe obrady. Ostateczna redakcja projektu reformy konstytucji przeprowadzona będzie w przyszłym tygodniu. Chrześcijaństwo - społeczeństwo przedłożyli subkomisji szereg wniosków, m. in. w sprawie zniesienia konfiskaty majątków habsburskich i bantacji członków rodziny Habsburgów.

UCHWAŁY CH. D.

WARSZAWA, 8-go 11. (A. W.). Wczoraj odbyło się posiedzenie zarządu głównego Ch. D. Powzięto szereg uchwał opozycyjnych. Między innymi zaakceptowano stanowisko klubu parlamentarnego, zapowiadające votum nieufności rządowi prem. Światłskiego.

Jak słyszał kanclerz Schober w najbliższych dniach podejmie bezpośrednie rokowania z socjalistami aby umożliwić kompromis w kwestji prawnopolitycznego stanowiska Wjędnia.

Ustępstwo Włoch w kwestji łodzi podwodn.

PARYŻ, 8. 11. (AW.). Londyński korespondent „Echo de Paris“ na podstawie doniesień z Nowego Jorku, stwierdza, iż koła polityczne amerykańskie powiadomione zostały, że rząd włoski zmienił swoje stanowisko w kwestji zniesienia łodzi podwodnych. Jak wiadomo, dotychczas Włochy stawiały zdecydowany opór

Termin plebiscytu w Niemczech.

BERLIN, 8. 11. (AW). Na wczorajszej wspólnej konferencji przywódców stronnictw niemieckich i członków gabinetu Müllera doszło do porozumienia co do terminu plebiscytu, który naznaczono na niedzielę 17 bm.

„Masz - za oktrojowanie konstytucji“.

WARSZAWA, 8-go 11. (tel. wł.). Jedno z pism warszawskich donosi, że w nocy z czwartku na piątek niewykryci sprawcy wybili kamieniem szybę w pałacu posła Radziwiłła, konserwatyjsty z B. B., przy ul. Bielańskiej. Na miejscu znaleziono kamień owinięty papierem, na którym widniał napis „Masz za oktrojowanie konstytucji“.

przeciwko zniesieniu łodzi podwodnych. Należy przypuszczać, iż wzajemian za milczenie Italji w tym względzie i nieprzeciwstawianie się postulatowi zniesienia łodzi podwodnych, Włochy otrzymały jakąś rekompensatę, przyrzeczoną im przez wielkie mocarstwa morskie.

IGNACY DASZYŃSKI.

Na szachownicy walki pomiędzy rządem i sejmem zaszła w ostatnich dniach poważna zmiana: Piłsudski i Daszyński stanęli przeciwko sobie jako bezpośredni przeciwnicy. Logika procesu tej walki wciągnęła w otwartą już grę te dwie postacie, będące uosobieniem dwóch światów współczesnej rzeczywistości polskiej wejściem dwu zmagających się z sobą sił, o Dzisiaj i Jutro Polski.

Na tle ostatnich wypadków politycznych, postać Ignacego Daszyńskiego stanęła w pełni blasku potężnej jego indywidualności. Daszyński, przestał być tylko marszałkiem sejmu, ale jest obrońcą jego praw i godności, a równocześnie sztandarem całej demokracji polskiej.

Ludzie typu Daszyńskiego nie rodzą się na kamieniu. Jest on człowiekiem urodzonym do wielkich zmagani i walk o najwyższe ideały ludzkości.

Potęgą swojej osobowości, ogromem roli w społeczeństwie, olbrzymią zasługą wobec historii, wyrasta on daleko poza ramy rozgrywającego się obecnie dramatu państwowego w Polsce. W każdym społeczeństwie, w każdym narodzie, w każdym państwie, mógłby zająć najprzedniejsze stanowisko, wyniesiony do najwyższych godności i zaszczytów.

Daszyński jest postacią skrojoną na wielką miarę historyczną, na miarę fidjuszową. Potęgą indywidualizmu jego i niezłomności charakteru wyrasta z najgłębszych pokładów głębi ducha i uczuć społeczeństwa. Z takich jak on ludzie naród czerpie siłę i wiarę w siebie i swoją przyszłość. Jest on idealnym wyrazem typu marzeń i tęsknot, dążeń i walk proletariatu polskiego, jest cudownym uosobieniem harmonijnego dopełniania się mózgu i charakteru wodza z siłą i nadziejami szerokich mas chłopsko-robotniczych.

W historii polskiej ostatnich dziesiątek lat, Daszyński ma jedną z największych kart, jakie człowiek w ogóle wyrzeźbić może swoim życiem, zasługą i ofiarą. W budzeniu ducha narodowego czasu niewoli, w uświadamianiu robotnika polskiego, w głoszeniu praw do wolnej i niepodległej państwowości polskiej, w obliczu całego kulturalnego świata, w tworzeniu wreszcie spoidła nowej państwowości, zajmuje on największe stanowisko. Objęcie przezeń stanowiska marszałka sejmu w okresie głębokiego przełomu dziejowego w życiu polskim nie jest przypadkiem. Daszyński na tem stanowisku jest jakgdyby wypadkową wszystkich czynników, które tworzyły równocześnie potęgę jego osobowości i

dzieje polskiego życia polityczno-społecznego. Jako człowiek, jako polityk, jako mąż stanu, był i jest najwybitniejszą postacią PPS., elementem współtworzącym socjalizm i rozwijającym siłę proletariatu polskiego, jako marszałek sejmu jest wyrazem naturalnego rozwoju społeczeństwa i nurtującego go kierunku ideowego.

Obszerniejsza analiza roli i zasług jego jest zbyt długa. Osoba Daszyńskiego jest wszystkim dostatecznie znana. Wiedzą o tem wszystkim również i przywódcy sanacji. Jeśli sanacja skierowała przeciwko niemu swoje ostrze, dzieje się to właśnie dlatego, że widzą w nim olbrzymią, twardą przeszkodę na drodze planów przeobrażenia ustroju Polski.

Wszelkie próby podkopania wielkości osoby Daszyńskiego, jego roli i zaufania w społeczeństwie są daremne. Jest on za wielką postacią za wyjątkową indywidualnością, by dosięgnąć go mogły ataki i napaści.

Daszyńskiego złamać nie można. Jest on bowiem żywym symbolem pochodzenia proletariatu i demokracji polskiej ku Przyszłości, wielkim niezłomnością charakteru, przekonaniami i ideałami, człowiekiem, którego ocenić można należycie tylko w perspektywie historii.

OSYP DYMOW.

6)

Pomyłka.

(Ciąg galszy).

Przechadzałem się jakiś czas tam, i z powrotem koło ławki, poczem wyszeptalem (mimoходом):

— Trzysta jaszczurek bez pięciu minut.

Na to Sakhelski miał również mimochodem odpowiedzieć:

— Bez poziomek w piątek.

Teraz dopiero byliśmy przekonani, że jesteśmy właściwymi osobami, które miały się spotkać: on był on a ja byłem ja. Muszę powiedzieć, że Sakhelski ten skomplikowany ceremoniał spełniał bez entuzjazmu; prawdopodobnie nie chciał mi zrobić przykrości odmową lecz nie miał zrozumienia dla jego doniosłości. Hasło bardzo często wychodziło w zmiennej formie, gdyż Kostja zapomniał słów umówionych. Nie chciałem się jednak sprzeczać i zawsze go poznawałem. Charakter naszych rozmów był przeważnie niewinny. Po dziesięć razy omawialiśmy szczegóły wykradzenia katalogu; jak można najłatwiej się wśliznąć i wykraść klucz, dokąd się

schronić na wypadek niebezpieczeństwa i t. p. Raz powiedział mi Sakhelski:

— Przed dziesięciu laty zaszedł podobny wypadek. Uczniowie „seksy” wykradli katalog, obłali naftą i spalili.

— A czy wykryto, kto to zrobił?

— Starano się przez dłuższy czas ale nadaremnie; postanowiono tedy wyrzucić co dziesiątego. Zrobiono tak: całą seksję ustawiono w szeregu na dziedzińcu i poczęto liczyć: raz, dwa, trzy... Ten, kto był dziesiąty, wylatywał ze szkoły.

— A jednak ustawiono ten szereg? Czy według alfabetu?

— Nie, według wzrostu. Pozostałych ustawiono znowu i na nowo liczone. Dziesiąty odchodził na bok... i już nie należał do szkoły. Liczone dopóty, aż wyrzucono całą seksję.

— To okropne! — rzekłem, drżąc. Nie wpadło mi na myśl zapytać, dlaczego dyrekcja użyła tak skomplikowanego sposobu, skoro było o wiele prościej odrzucić wyrzucić całą klasę.

Zmieniłem temat.

— Czy nie dowiedziałeś się jeszcze dlaczego Daniel Pfastowicz jest taki zły na ciebie? Może domyślił się, że jestem zakochany w siostrze Szadur-

skiego i dręczy go zazdrość? — zauważyłem.

— Co mnie to obchodzi?

— Jestem przecie twym przyjacielem. Sakhelski zamyślił się:

— Tak, w tem (musi coś być...

— Ale ciekawe, że i mnie nie pyta. Może coś zauważył? Naprzykład, że spotykamy się razem i znamy hasło? Na Boga, nie zdradź nikomu naszego hasła, gdyż dowiedziałby się o wszystkim i byłoby po nas...

— Nie powiedziałem nikomu — odrzekł smutnie Kostja a potem spytał:

— I ciebie jeszcze nie pytał?

— Nie.

— Jakiś ty szczęśliwy! Wyrwie cię jutro albo pojutrze. Czy się nie boisz?

— Czego? W każdym razie dostanę „trójkę”.

— Czy się uczysz?

— Codziennie.

— Jeśli mnie do wtorku nie będzie pytał — zdecydował — wykradnę katalog.

Poczęło się zmierzchać. Lekka mgła podniosła się z ziemi. Koniuszki naszych nosów zaczerwieniły się; czuliśmy zimno. Trzeba było opuścić lasy i wrócić do miasta.

(C. d. n.)

—o—

Podziękowanie tow. Ignacego Daszyńskiego marszałka Sejmu Rzplitej.

WARSZAWA, 7. 11. (tel. wł.). W dniach ostatnich otrzymałem wiele depesz, listów, uchwał, kart, biletów wizytowych, aedykacji, a wszystkie wyrażały mi sympatję i uznanie, solidaryzowanie się i pozdrowienie tysięcy, z powodu stanowiska jakie zająłem w tym czasie jako marszałek sejmu.

Nie mogę tych objawów szerokiej opinii publicznej zbyć tylko słowem podziękowania. Było w nich *tylko porzucenie honoru i gośności ludzkiej, tylko poczucie prawa i obywatelskości* tak silny protest przeciw tryumfują-

cemu grubiaństwu, że nie mogę tego ruchu opinii uważać tylko za jakiś komplement dla mojej osoby.

Duchowe wyzwolenie z pęt służalczości, idąca w ślad za tem odpowiedzialność obywatelska, *wstąpię piekący wobec ludzi wolnych na świecie.* i dążenie do spokojnej pracy i ładu — to wszystko zdaje się budzić wśród nas. Witam z całym sercem to zjawisko. Nie mogąc zaś każdemu osobno dziękować, czynię to obecnie za pomocą prasy.

Podpisał: Ignacy Daszyński.

Polityczne plany żubrów obszarniczych.

Wczorajsze dzienniki warszawskie donoszą:

W pałacu księcia Radziwiłła odbywały się dwudniowe doniosłe obrady konserwatystów. Pierwszego dnia radzili przedstawiciele trzech grup zachowawczych, wczoraj zaś od były się narady ściślejsze, w kole przedstawicieli prawicy narodowej z Małopolski i Kongresówki. Komunikat wydany przez komitet zachowawczy stwierdza, że zebranie zaaprobowało *jednomyślnie* linje polityczną swoich przedstawicieli parlamentarnych. Obrady były ściśle poufne, jednakże do wiadomości publicznej przedostały się bardzo szczegółowe relacje z przebiegu posiedzenia.

Dyskusja polityczna była wielce ożywiona.

Najburzliwsze debaty wywołała kwestja taktyki politycznej. Poseł Mackiewicz wystąpił z zarzutami kunktatorstwa i wykazał *szkodliwość zwlekania z „rogrywką polityczną. Rozwiązanie Sejmu bez wyznaczenia wyborów, okrojowanie nowej konstytucji, opartej na zasadzie monarchji dziedziicznej, powołanie polskiej dynastji narodowej, wreszcie przeprowadzenie wyborów do parlamentu na podstawie nowej ordynacji wyborczej* po ustabilizowaniu się nowego ustroju oto porządek rzeczy przedstawiony przez posła konserwatywnego z Wilna.

Inni mówcy naogół podzielali ten program, przeciwni jednak byli sprzecywaniu go i ogłoszeniu, obawiając się, że może być źle zrozumiany przez społeczeństwo, nieoswojone z temi hasłami.

Zgodnie z opinią p. Mackiewicza wszyscy uważali moment obecny za *najodpowiedniejszy do stanowczych posunięć.* Hrabia Wojciech Roztworowski przestrzegał przed zbytnim

pośpiechem, tłumacząc, że rozwój wypadków i wybór momentu powinien być całkowicie pozostawiony czynnikom miarodajnym. Tego zdania był także książę Janusz Radziwiłł. Po wielogodzinnej dyskusji wyrażono *jeanomyślność wszystkich grup konserwatywnych* w stosunku do marsz. Piłsudskiego i obecnego rządu oraz zupełną solidarność z BB.

Jak donosi „Express Poranny“, te narady konserwatystów stanowią poważny etap konsolidacji ruchu zachowawczo-monarchistycznego w Polsce. Zarysowała się nawet możliwość połączenia organizacyjnego wszystkich 3 grup, mianowicie wileńskiej Pracy Zachowawczej, poznańskiej Chrześcijańskich Rolników i krakowsko-warszawskiej Prawicy Narodowej w jedną partję posiadającą wspólny program i wspólny zarząd.

Kiedy oficerom nie wolno nosić munduru?

Ministerstwo spraw wewnętrznych powiadomiło podległe sobie urzędy, że w myśl rozporządzenia ministerstwa spraw wojskowych z dnia 23. września r. b. wzbronione jest noszenie munduru przez oficerów w stanie spoczynku przy wykonywaniu obowiązków, wypływających z zajmowanych przez nich stanowisk w cywilnej służbie państwowej lub samorządowej. Wspomniane rozporządzenie wzbrania nadto noszenia mundurów przy wystąpieniach, noszących charakter polityczny, dalej przy wykonywaniu zawodów cywilnych, jak również w handlu i przemyśle przy wszelkiego rodzaju kwestjach, zbiórkach i przy asystowaniu w zbórkach, wreszcie w lokalach, do których jest wzbroniony wstęp oficerom w służbie czynnej.

—o—

Wczorajsza konfiskata.

Wczorajszy „Dziennik Lud.“ został skonfiskowany za artykuł, który już dnia 4 bm. był drukowany w „Robotniku“ i nie był skonfiskowany.

Z powodu wczorajszej konfiskaty przedrukujemy kilka artykułów z pomiędzy tych, które nie uległy konfiskacie.

REDAKCJA.

—o—

Każdy może się wzbogacić,

kto zakupi LOS I-ej klasy

w największej i najszczęśliwszej Kolekturze Loterji Państwowej

„NADZIEJA“

Lwów, Sykstuska 6

Główna wygrana 750.000 złotych

Pozatem wygrane po Zł. 350.000, 250.000, 150.000, 100.000, 80.000, 75.000, 60.000, 50.000, 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000, 5.000 i t. d., i t. d., na ogólną sumę

32.000 000 złotych

Co drugi los wygrywa!

Ceny losów: Ćwiartka — zł. 10, Połówka — zł. 20, Cały — z. 40.

Ciągnięcie już 14 i 15 b. m.

Pomimo podwyższenia ilości wygranych, ceny losów pozostały niezmiennione, Loterja Państwowa jest zatem obecnie najkorzystniejsza na świecie. Zamów los jeszcze dziś, a szczęście Cię nie ominie! Losy wysyłamy wraz z blankietem P. K. O. na przesyłkę należytości, wolną od porta.

Z okazji 25-lecia walki z caratem na pl. Grzybowskiem w Warszawie w niedzielę 10 b. m. o godzinie 11-tej przedpołudniem
na pl. Gosiewskiego

Uroczysta Manifestacja

potem pochód ulicami miasta pod Teatr Wielki.

Wieczorem o 6-tej w lokalu naszym ul. Rutowskiego 23 II p.

Uroczysta Akademia

z bogatym programem muzyczno-wokalnym.

„Wspomnienia o Grzybowie“.

Prasa sanacyjna zamieszcza artykuł marsz. Piłsudskiego

WARSZAWA, 8. 11. (tel. wł.). Jutrzejsza prasa sanacyjna przywieść ma art. p. Piłsudskiego, pod tyt. „Wspomnienia o Grzybowie“. Artykuł ten nie zawiera żadnych aluzji politycznych związanych z dniem dzisiejszym. Jak wiadomo p. Piłsudski nie brał osobiście udziału w manifestacji grzybowskiej, organizował natomiast zakup broni i przemycanie

jej do Warszawy. Całą manifestację przygotował i kierował nią nieodżałowanej pamięci tow. Józef Kwiatek.

P. Piłsudski opisuje w swym artykule przeżycia własne z tamtego okresu. Przykro uderza ujmowanie swego stosunku do Feliksa Perla i Józefa Kwiatka. Jest to jeszcze jedna próba robienia legend historycznych.

Sprawozdanie Najw. Izby Kontroli Państwa.

WARSZAWA, 8. 11. (tel. wł.). Ze sprawozdania wyjmujemy opinię dotyczącą działu budżetu pt.pt. Prezydent Rzpltej.

Opinie przytaczamy dosłownie, od komentarzy wstrzymujemy się.

„Przy kontroli dochodów i wydatków poza drobnymi uchybieniami, które na żądanie kontroli zostały usunięte stwierdzono ponadto, że funkcjonariusze kancelarii cywilnej i gabinetu wojskowego otrzymują nadal dodatki mieszk., jakkolwiek z dn. 1. III. 1927 r. zostały zwolnieni od uiszczania opłat za przydzielone im w gmachach reprezentac. mieszkania.

W końcu roku ubiegłego, delegaci Najw. Izby Kontroli dokonali sprawdzenia ksiąg inwentarzowych oraz stanu faktycznego inwentarza w gmachach reprezentacyjnych znajdujących się w Warszawie.

Kontrola ta poza uchybieniami na-

tury formalnej ujawniła niezgodności pomiędzy stanem faktycznym inwentarza, a zapisami ksiązkowymi, a w niektórych wypadkach, ponadto brak poszczególnych przedmiotów.

Wypożyczone przez kancelarię cywilną różnym władzom i urzędom państwowym przed założeniem ksiąg inwentarzowych przedmioty, nie były wciągnięte do nowozałożonych ksiąg inwentarzowych.

W liczbie zaś przedmiotów wypożyczonych funkcjonariuszom kanc. cywilnej i gabinetu wojskowego znajdowały się przedmioty zabytkowe, które w myśl przepisów o inwentaryzacji nie mogą być wypożyczane, przyczem funkcjonariusze ci nie uiszczali zupełnie przewidzianych w tych przepisach opłat za konserwacje wypożyczonych mu przedmiotów“.

Kronika polityczna.

POSIEDZENIE RADY FINANSOWEJ. WARSZAWA, 9. b. m. w Min. Skarbu odbędzie się posiedzenie Rady Finansowej. Na porządku dziennym exposé kierownika Min. Skarbu, sprawy projektów podatkowych i sioły dyskontowej Banku Pol.

SPROSTOWANIE PSL „WYZWOLENIA“.

WARSZAWA. Sekretariat PSL „Wyzwolenia“ prosiuje depeszę PAT-icznej, jakoby stronnictwo to miało przystąpić do Europejskiej Unji Chłopskiej, której centrala znajduje się w Berlinie.

KONFISKATY.

WARSZAWA. Dziś skonfiskowana została „Pobudka“ z 10. XI r. b. Konfiskacie uległo 10, dosłownie dziesięć artykułów i 3 kłiszki.

Skonfiskowano dziś „Głos Kobiet“ organ Wyzw. Kobięcego PPS za artykuł omawiający ostatnie zajścia na terenie Sejmu.

Dziś skonfiskowano „Gazetę Warszawską“ za art. „Chaos“, oraz „ABC“ za artykuł „Revolucja w Gdańsku“.

Zamach polityczny w Bułgarii.

SOFIA, 8. 11. (AW). Wczoraj w godzinach wieczornych trzech nieznanymi sprawcy prawdopodobnie zwolennicy Protogerowa, dokonali w Warnie zamachu na życie 51-letniego rewolucjonisty Szichkowa, który odniósł śmiertelne rany. Towarzyszący mu zwolennicy Michajłowa odpowiedzieli strzałami. Jak się zdaje, zamach jest aktem zemsty za zamordowanie Ilczewa.

Zamiast 2 milionów - tylko 1 milion.

WARSZAWA, 8-go 11. (tel. wł.). Prasa sanacyjna donosi, że 11. 11. nastąpi doręczenie p. ministrowi spraw wojskowych, pierwszego miliona zebranego na pokrycie 2 milionów, skreślonych uchwałą Sejmu z funduszy dyspozycyjnych.

A zatem w ciągu 8 miesięcy przy zastosowaniu „dobrowolnego“ strącania urzędnikom i wojskowym, z trudem zebrano 1 milion. Z tym drugim miljonem pójdzie znacznie trudniej i wolniej.

TRANSAKCJA MIN. HANDLU.

WARSZAWA, 8-go 11. (A. W.). Ministerstwo Rolnictwa zawarło umowę z dwoma firmami zagranicznymi na sprzedaż około 600,000 sztuk poekła dów kolejowych po cenie 9 szylingów 3.8 pensa. Cena uzyskana przez ministerstwo przekracza poziom zeszłoroczny.

Po zamknięciu wyższych uczelni w Wiedniu.

Przed zawarciem traktatu polsko-niemieckiego.

WARSZAWA, 8. 11. (tel. wł.). Jak się wiesz korespondent dowiaduje — o ile nie zająą przeszkody zupełnie nieprzewidziane, zawarcia traktatu handlowego polsko-niemieckiego spodziewać się należy przed świętami Bożego Narodzenia.

WIEDEN, 8. 11. (AW). Na skutek zarządzonego wczoraj przez rektorów zamknięcia 5 wyższych uczelni, jedynie przed temi uczelniami przyszło do nieznacznych starć między studentami nacjonalistycznymi i socialistami oraz

żydami. Ostatecznie wkroczyła policja likwidując bojkę. Studenci należący do związku Heimwehny usiłowali wtargnąć do lokalu partyjnego studentów socjalistycznych w IV dzielnicy, ale przeszkodziła temu policja.

Krwawe demonstracje komunistyczne w Niemczech.

BERLIN, 8. 11. (PAT.). Wczorajsze demonstracje komunistyczne w Berlinie z powodu 12 rocznicy rewolucji bolszewickiej miały przebieg spokojny. Policja aresztowała jedynie w Lustgartenie demonstrantów występujących w mundurach nielegalnego „Rothfrontu”. Z Hamburga

donoszą natomiast, że wczorajsze demonstracje trwające do późnej nocy miały charakter niezwykle burzliwy. Między policją a demonstrantami doszło w różnych częściach miasta do krwawych starć, przyczem użyto broni palnej. Policja jak twierdzi Rothe Fahne miała strzelać ostrymi nabojami, z aut pancernych.

Górnicy powrócili do pracy.

KATOWICE, 8. 11. (PAT.). W dniu wczorajszym od rana podjęto normalną pracę we wszystkich zakładach przemysłowych G. Śląska, objętych w ostatniej dobie strejkami protestacyjnym. Podczas strejku nie zakłócono nigdzie porządku, spokoju i bezpieczeństwa publicznego. Również i w Zagłębiu Dąbrowskiem i Krakowskiem pracowano wczoraj normalnie.

—o—

Bezrobocie wzrasta.

WARSZAWA, 8. 11. (A. W.). Ilość bezrobotnych wynosi 93.000 osób zarejestrowanych w Państw. Pośrednictwie Pracy. Grupie bezrobotnych pracowników budowl. przybyło około 710 robotników. W porównaniu z ub. tygodniem liczba bezrobotnych wzrosła o 3.300 osób. Są po większej części robotnicy budowlani, którzy stracili pracę z powodu zakończenia się sezonu budowlanego.

Kto da im pracę?

WARSZAWA, 8. 11. (A. W.). Władze administracyjne wydały szereg zarządzeń mających zapobiec tworzeniu się zatorów na stacjach granicznych przy powrocie robotników sezonowych z Niemiec. Robotnicy ci, jak zwykle w połowie listopada wracają do kraju. Pozatem wyano szereg zarządzeń celem zapobieżenia szerzeniu się chorób i wyzysku przy zmianie pieniędzy. Do kraju wraca około 100 tys. robotników.

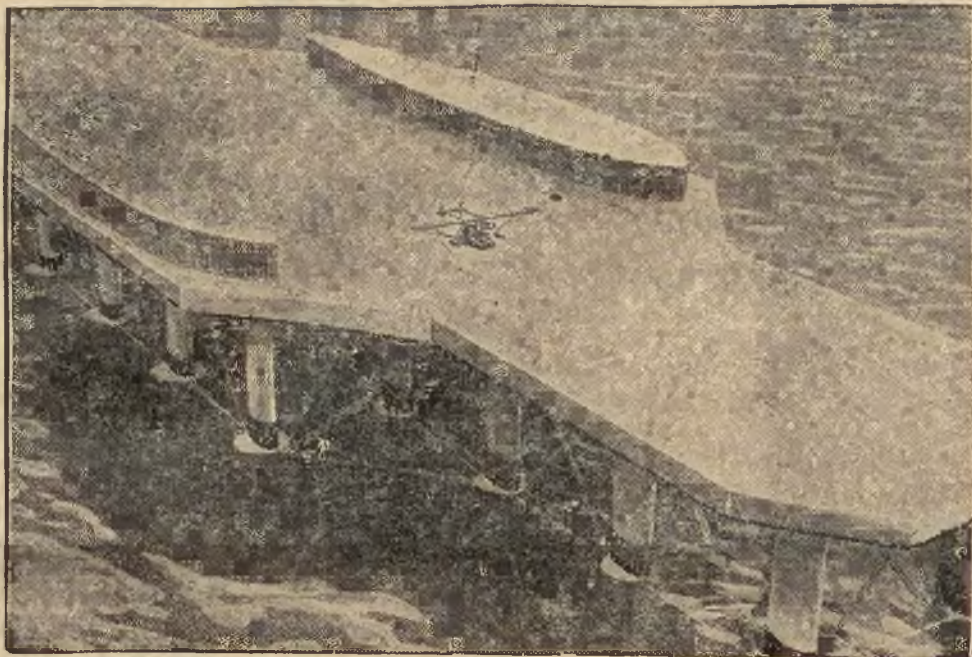
Kłopoty z rosyjskimi białogwardzistami.

MOSKWA, 8. listop. (A. W.) — Prasa sowiecka notuje z niepokojem ożywienie się akcji „białych” organizacji rosyjskich na Dalekim Wschodzie. W okolicy miejscowości Poltynja, oddział białogwardyjski przeszedł na terytorium sowieckie. Prócz tego i oddziały czerwone stoczyły szereg utarczek z „białymi”, którzy posiadają dobrą organizację i mają w swym składzie nawet artylerię. W pogrzebie zamordowanego przez komunistę w Charbinie monarchistycznego działacza Hijacynta wzięli udział dowódcy białej armii, na Dalekim Wschodzie gen. Kruczynin, Bordżyłowski i Sacharow.

5.000 NIEMCÓW OPUSCIŁO ROSJĘ.

RYGA, 8. 11. (AW). Rosję sov. opuściło ostatnio 5 tys. Niemców b. osadników niemieckich na południu Rosji. Osadnicy ci stracili w Rosji skutkiem rewolucji bolszewickiej nie tylko cały swój dorobek, ale i zdrowie.

Model pływającej stacji

dla komunikacji lotniczej przez Ocean. Takie „pływające wyspy” o długości 370 m., a mające się wznosić 30 m. nad powierzchnię morza są właśnie w trakcie budowania. Będą one służyły lotnikom podczas przelotu nad Atlantykiem jako miejsca lądowania.

Literat niemiecki oskarżony o morderstwo.

BERLIN, 8. 11. (PAT.). Sensację w tutejszych kołach literackich i politycznych wywołało aresztowanie dziś znanego niemieckiego autora dramatycznego Lampla, oskarżonego o udział w morderstwie kapturowej osławionej bojówki nacjonalistycznej „Oberland” w

okresie walk o Gorny Śląsk. Aresztowanie nastąpiło na podstawie zeznań jednego z byłych członków tej tajnej organizacji. Lampel ma za sobą bogatą przeszłość. Był on kolejno teologiem, technikiem, aktorem filmowym, a w końcu chwycił się pióra.

Wykrycie sprawców zamachu w Jugosławii.

WIEN, 8. 11. (AW.). Według doniesień z Zagrzebia policja tutejsza wykryła sprawców zamachu na życie dyrektora „Jugostampa” Schlegela. Nazwiska sprawców wskazała pewna kobieta, która pozostawała w bliskich stosunkach z szoferem-mordercą. Babczem, celem uzyskania wyznaczonej nagrody. Jak się okazuje nacjonalisci chorwaccy.

postanowili zgładzić Schlegela, przyczem wykonanie zamachu powierzono chorwackiemu związkowi kierowców samochodowych. Na podstawie instrukcji przewodcy szoferów chorwackich Pospisila, kierowca Makoc prowadzący samochód, którym jechał Schlegel dał znak współnikom, poczem Babcz strzelił, raniąc śmiertelnie Schlegela.

Związek Pracowników Kas Chorych i Instytucji Ubezpieczeń Społecznych Rzeczypospolitej Polskiej — Oddział Lwów

urządza

UROCZYSTOŚĆ OTWARCIA LOKALU ZWIĄZKOWEGO

która odbędzie się w sobotę, 9 listopada 1929, godzina 7 wieczór
w lokalu własnym przy ul. Rutowskiego 23, II. p.

Po uroczystości odbędzie się **ZABAWA TANECZNA**

W sprawie parcelacji wzgórz Łyczakowskich i skandalicznej budowy spekulacyjnej drogi.

Co Magistrat lwowski na to?

Otrzymujemy nast. pismo:

Poruszona wczoraj w „Dzienniku Lud.” sprawa rzeczywiście skandaliczna budowy drogi brukowanej na bezładnych polach Pasiek Łyczakowskich łączy się ściśle ze spekulacją gruntową i parcelacyjną w tej stronie miasta, aby sparaliżować akcję, mającą na celu zalesienie wzgórz Łyczakowskich, stworzenie rezerwoaru powietrza i malowniczej panoramy Lwowa.

Istnieje we Lwowie t. zw. „Towarzystwo mieszkańców przedmieścia Łyczakowskiego“. W skład zarządu tego Towarzystwa wchodzi aż 3-ch braci Pelczarskich. Otóż ów zarząd „Towarzystwa mieszkańców przedmieścia Łyczakowskiego“ wniósł swego czasu

do Komisariatu Rządu m. Lwowa *memoriał*,

w którym między różnego rodzaju życzeniami wystąpił z prośbą o urządzenie brukowanej drogi od rogatki Łyczakowskiej aż do Pasiek Łyczakowskich. Komisariat rządu na wniosek kierownika oddziału drogowego inż. Pelczarskiego zarządził wykonanie owego bruku na wymienionej drodze. Robota jest w toku i drogi bruk wykonywany jest już obok boiska Hasmonai, mimo, że na niektórych dość gęsto zabudowanych ulicach Lwowa niema jeszcze wcale ani szutrowanej powierzchni ani bruku.

Sedno rzeczy tkwi we fakcie następującym: Droga prowadząca do Pasiek Łyczakowskich, jako idąca w polu, musi być traktowana jako droga pozamiejscowa i powinna posiadać z obywatów swych stron *odwodniające odarniowane rowy* dlaścierku wody w celu niedopuszczenia jej

o ile możliwości do miasta, co też tam pierwotnie do czasu budowy bruku miało miejsce.

Tymczasem każdy obywatel Lwowa może na własne oczy się przekonać, że bruk na drodze Pasiecznej do boiska Hasmonai w pobliżu wili Pelczarskich wykonuje się na wzór bruków miejskich ulic z krawężnikami z obywatów stron dla urządzenia chodników, zaś istniejące tam pierwotnie rowy wzdłuż drogi zostały zasypane. Już były zwiezione płytki na chodniki, ale po artykule w „Dzienniku“ natychmiast je zabrano.

Twierdzimy, że owa budowa bruku z projektowanymi chodnikami jest *pozątkiem dalszego zamachu*, jakiego dokonano przez dorobkiewiczów na racjonalnym planie rozwoju „Wielkiego Lwowa“ przez ogołocenie miejscowości tej z drzewostanu i kryje w sobie utajony zamiar rozparcelowania tej miejscowości pod budowę.

Do wykonania tego spekulatywnego planu różnego rodzaju dorob-

kiewiczów, nie powinna dopuścić żadna miarodajna władza, bo teren ten nie nadaje się nawet pod budowę ze względu na trudności związane z uzyskaniem wody, z powodu zbyt wysokiego jego położenia w stosunku do poziomu wody w zbiorniku górnej strefy wodociągów miejskich. Gdyby dopuścić do intensywnego zabudowania tej okolicy, której znaczna część leży poza działem wód i posiada spad w kierunku ku dolinie Lesiennickiej, to w razie rozrостu tam osiedli trzeba byłoby spuszczać w przyszłości wody kanałowe do wąskiego strumyczka Maruszki, zanieczyszczonego już w znacznym stopniu przez odpływowe wody drożdżarni Lesiennickiej.

Urządzenie drogi do Pasiek na wzór ulic miejskich z krawężnikami bezbocznych rowów spowoduje również wielki dopływ wód deszczowych z tej drogi do Lwowa, co nie jest rzeczą pożądaną.

Apetytom dorobkiewiczów trzeba położyć kres. „Wielki Lwów“ musi uzyskać

piersiemi zieleni

dookoła, a obowiązkiem odnośnych władz jest czuwać, aby temu ważnemu postulatowi, teorii projektowania miast stało się zadość.

Jakby na kpiny nęka się karami biednych ludzi, którzy tam pokupili drobne parcele i pobudowali sobie domki, o czym nie pamiętano przed parcelacją. Trzeba zabronić dalszej parcelacji i na pozostałych gruntach nakazać zalesienie.

Minister spraw wewnętrznych rozsyła teoretyczne okólniki do podwładnych organów w sprawie potrzeby polepszenia sanitarnego stanu i estetycznego wyglądu miast polskich. Lecz we Lwowie w praktyce okólnik ten nie znajduje jak widać należytego zrozumienia u lokalnych władz, ale rozbudowuje się w sposób dziki... „Towarzystwo miłośników przeszłości Lwowa“ wniósło w latach poprzednich memoriał do województwa w sprawie skandalicznego ogołocenia okolic Lwowa z drzewostanu, lecz memoriał ten zdaje się został pogrzebany gdzieś w przepaściach archiwalnych.

Górnicy ang. zgadzają się z planami rządów.

LONDYN. (radio tel. wł.). Na konferencji górniczej zwołanej tutaj w sprawie unormowania stawków w górnictwie uchwalono zupełną zgodę z planami rządowymi.

Propozycje rządowe zawierają projekt redukcji dnia roboczego do 7 godzin zamiast dotychczasowych 8. — Uchwała ta wejdzie w życie 6 kwietnia 1930 r. — pozatem rząd przejmie w swoje ręce wszelkie sprawy górnicze oraz projekt kupna i sprze-

daży węgla.

Zmiany te zostaną zaprowadzone bez zmniejszenia płacy. Ostateczne zarządzenia nie są jednak wydane i pertraktacje toczą się w dal. ciagu.

LONDYN. (radio teleg. wł.). W związku z uchwałami rządowymi w sprawie górników, związek właścicieli kopalń odmówił udziału w konferencji wspólnej z górnikiemami. Odmowę podpisał prezes stowarzyszenia właścicieli kopalń Ewan Williams.

To i owo.

Por. Zaćwilichowski jest „do szczególnych poruczeń“. Nie raz sesja sejmowa miała być zamknięta, zjawiał się w sejmie por. Zaćwilichowski, a wtedy wszyscy już wiedzieli, co obecność jego zwiastuje.

Jak opowiada krakowski „Nowy Dziennik“ por. Zaćwilichowski w ubiegły wtorek przed zapowiedzianym posiedzeniem sejmu spacerował w kuluarach. Gdy go ujrzał marsz. Daszyński, zapytał go:

„Co pan tu robi?“

Por. Zaćwilichowski: Jestem urzędnikiem do szczególnych poruczeń przy ministrze skarbu.

Marsz. Daszyński: Radzę panu więc stać za fotelom pana ministra, a nie kręcić się w kuluarach“.

No — i tym razem nie por. Zaćwilichowski zwiastował nowinę o odroczeniu sejmu, lecz sam premier Świtalski.

*

Wiemy, że do Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem (B. B. W. R.) należą i obszarnicy. Wjemy, że w tej zgranej orkiestrze mają pierwsze skrzypce. Ale widocznie coś w tej harmonii zaczyna się psuć. skoro sanacyjny warszawski „Kurjer Poranny“ wspomina ziemianom ich nadmierny apetyt.

Premie wywozowe ziemianom nie wy starczają — pisze — domagają się lepszego ulg kredytowych i podatkowych! A rozprawivszy się ostro z temi przesadnymi żądaniem strofuje swych przyjaciel:

„Zemianie nie chcąby wogóle płacić żadnych podatków jak za czasów dawnej Rzeczypospolitej. Historia nie nauczyła ich niczego“.

Fe, panowie „demokraci“ (od siedmiu bolesci. Przep. zec.) wdaliście się z panami z panów. i teraz na nich psy wieszacie? To nieładnie. A jeżeli już są kłótnie w familji, to czyż to uchodzi zaraz o nich trąbić, aby wszyscy wiedzieli, kę i jak?

*

Onegdaj zamieściliśmy streszczenie przemówienia p. Sławka na klubie B. B. Czego tam nie było! Było zapewnienie, że system majowy zlikwidowany nie będzie, że cała opozycja zmobilizowała się do ataku, ba! że przemysłowa ona nawet o oddaniu się pod opiekę Gdańska, aby stamtąd kierować przyszłą rewolucją.

Dlaczego nie Moskwa czy Petersburg tylko akurat Gdańsk? Skąd pan poseł wie o tych „przemysłowianach“ opozycji?

Wyjaśnia to „Robotnik“, w artykule, omawiającym mowę p. Sławka:

Przed paroma dniami — brzmi urywek tego artykułu — grupa dziennikarzy po skończonej pracy znalazła się przy wspólnym stole w bufecie sejmowym.

Omawiano ostatnie wypadki, a szczególnie „ostatni zajazd“ na Sejm. Ten i ów zasięgnął pamięcią do historii, przylaczając przykłady rozpędzania parlamentów. Ktoś wspominał o rozpędzeniu pierwszej Dumy i o wyjeździe „deputatów“ do Wjborga. Zaczęto żartem zastanawiać się dokądby imógł w podobnym wypadku Sejm wyjechać. — Ktoś rzucił Poznań! Na to inny odparł, że do Poznania nie zechcą jechać socjaliści. A do Krakowa nie pojadą endecy — wtrącił trzeci.

— Gdańsk! Oto terytorjum neutralne. Panowie, jedziemy do Gdańska — zaproponował wśród ogólnej przy stole wesołości kolega Z.

I cóż się okazuje? Ten w bufecie

przy kolacji między dziennikarzami nawesoło prowadzony dyskurs ktoś — może „sanacyjny“ poseł, może „sanacyjny“ dziennikarz — powtarza pos. Sławkowi jako „ostatnią wiadomość“, a ten, nie wjdząc całej groteskowości pomysłu, zamieszcza tę „opiekę Gdańska“, jako dobrą monetę w swoim „expose“, wygłoszonym na plenarnym klubie.

Czy warto jeszcze dalej komentować tę osobliwą mowę?

Mówią, że tylko dziennikarze robią „z igły widły“, że znają cuda robienia „kaczek“, „węzów morskich“ itp. Widać, że nie tylko dziennikarze to potrafią.

x.

Dwa pieski meltońskie

ofiarowane jako podarunek narzeczeński przez następcę tronu włoskiego narzeczonej.

Ch. D. za votum nieufności dla rządu.

Lwowska „Gazeta poranna“ zamieszcza następujące uchwały Ch. D.:

Zarząd Ch. D. rozpatrywał dziś sytuację polityczną i stwierdził w rezolucjach, że „rząd premiera Świtalskiego tolerował niedopuszczalne w społeczeństwach kulturalnych i lenie ciała ustawodawczego i jego przedstawiciela“.

Reprezentowane przez rząd metody polityczne i system gospodarczy doprowadziły do zubożenia i nędzy zarówno na wsi jak i wśród warstw robotniczych, mieszczańskich i pracującej inteligencji.

Rząd uniemożliwił należyte wykonywanie kontroli parlamentarnej i pokojowe rozwiązanie trudności politycznych i gospodarczych.

Zarząd główny postanawia akceptować stanowisko klubu parlamentarnego, zapowiadające votum nieufności rządowi ar. Świtalskiego.

Jednocześnie Zarząd gł. uchwalił cały szereg innych rezolucyj w sprawie naprawy ustroju państwa i wspólnej pracy nad normalizacją stosunków politycznych i gospodarczych co może uchronić państwo od nie-

bezpiecznych wstrząsów wewnętrznych i upadku wpływu na terenie międzynarodowym. Sejm obecny ma obowiązek korzystania z przysługującego mu prawa rewizji Konstytucji. Wreszcie należy uczynić wszystko, aby uspokoić wzburzenie umysłów przez nawiązanie kontaktu ze wszystkimi stronnictwami polskimi na terenie Sejmu.

OLLESCHAU

kuracyjne najlepsze.

Czy wstrzymanie ewakuacji Nadrenji?

BERLIN, 8. 11. (AW). Wielkie zdenerwowanie i zaniepokojenie wywołał tu fakt, że francuskie wojska okupacyjne w Nadrenji otrzymały rozkaz pozostania na stanowiskach. Njktóre oddziały, jak n. p. w Moguncji wycofane zostały już z dworca w chwili, gdy wsiadały do wagonów. Wiadomość ta podana przez pisma lewicowe interpretowana jest, zwłaszcza w kołach prawicowych jako wstrzymanie dalszej ewakuacji.

Życie Podkarpacia.

Wiadomości z Drohobycza.

(Telef. od naszego korespondenta).

Demonstracje robotników w Drohobyczu.

We wtorek, dnia 5. 11. robotnicy rafinerji Drohobycza i okolicy, zaniepokojeni nie ukazywaniem się prasy robotniczej, a ciekawą sytuacją w związku z zwołaniem Sejmu poczeli schodzić się do Domu Robotniczego. Około godziny 18-tej było zebranych ponad tysiąc robotników. Wjść jednak nie odbył się z powodu braku zezwolenia wydanego przez starostwo, mimo, że delegacja robotników interpelowała starostę o wydanie pozwolenia.

Wobec powyższego robotnicy pó uchwaleniu rezolucji i wysłaniu depeszy do marsz. Daszyńskiego z śpiewem „Czerwonego Sztandaru“ opuścili salę.

Aresztowanie nauczyciela.

Nauczyciel szkoły ludowej p. Cudzewicz został 31. 10. br. aresztowany na skutek śledztwa przeprowadzonego w sprawie śmierci ucznia, spowodowanego uderzeniem tego jezuitckiego pedagoga.

O sprawie tej pisaliśmy już przed dwoma tygodniami i dodać należy, że śledztwo prowadzone było na skutek

notatki pomieszczonej w „Dzien. Lud.“ Pan Cudzewicz prostował, ale od czegoż jest dekret prasowy, więc nawet gdy prawda prostuje się.

Kronika Drohobycka

ZAMACH SAMOBÓJCZY. Mikołaj Urbanowicz, lat 18, z Drohobycza, skończył w zamiarze samobójczym do rzeki w Wacowicach. Zimna woda tak go przywróciła do przytomności, że wyskoczył z rzeki i co sił począł uciekać. Niedoszłego samobójcę przytrzymał i oddano pod opiekę rodziców.

POŻAR. 2. bm. wieczór wybuchł pożar w stodole Podolaka, przy ul. Plebanja

w Drohobyczu. Spłonęła stodoła i stajnia. Pożar strażom pożarnym „Polimnu“ i miejskiej udało się zlokalizować.

ARESZTOWANIA. Aresztowano Hrynia Kłode, podejrzanego o kradzież jedwabiu i barchanu wartości 500 zł. na szkodę Leiba Sechera.

Aresztowano sprytną złodziejkę mieszkaniową, która, jako służąca, podpatrywała, gdzie są przechowywane rzeczy wartościowe i okradała pracodawców. Jako poszkodowani na sumę ponad 2000 zł. zgłosili się dotąd Amalja Sternbach i Eisig Glasberg.

—o—

Komunikat.

W niedzielę, dnia 10. bm. o godz. 10 rano, w sali Rady Robotniczej w Drohobyczu odbędzie się wiec, zwoływany przez miejscową PPS, USDP i „Bund“. Omawiana będzie obecna sytuacja polityczna. Towarzysze, robotnicy, jawcie się licznie.

Wiadomości z Borysławia.

(Telef. od naszego korespondenta).

Malpiarze.

Proletariat walczący pod sztandarami P. P. S. obchodzić będzie w niedzielę uroczystość 25-lecia walk rewolucyjnych.

B. B. S. — która malpowała dotychczas wszystkie socjalistyczne uroczystości i w tym wypadku postanowiła się „zamalpować“. Akurat jej — wysługującej się wrogom ludu — przystoi obchodzić rocznicę rewolucji!

W Borysławiu szumnie rozgłoszone Akademje. Na afiszach roi się od frazesów, obłud i kłamstwa. Piszą na przykład, że ma przemawiać pos. Gardowski, podczas kiedy takiego posła nie mają. Chyba, że pożyczą z Włoch faszystowskich. A może B. B. S. nie zna swoich posłów i zamiast Gardowskiego bierze Gardowskiego.

W programie artystycznym weźmie udział połączony zespół muzyki Spiglera i Speichera, który odegra „husiariusza“ a ponadto w deklamacjach przewidziane „trele-mele“.

Kto na to pójdzie? — Pies z kulawą nogą.

Wiadomości ze Stanisławowa.

(Telef. od nasz. korespondenta).

Zamordował teściową.

Dnia 3 bm. w gminie Olesza, pow. Tłumacz popełnił krawiec Pawło Hrabowiecki z Oleszy zbrodnię morderstwa, zadając dwa śmiertelne ciosy siekierą w głowę swej teściowej Paraszce Suchorebrej, wskutek czego ta natychmiast zmarła. Motywem czynu były nieporozumienia rodzinne. Sprawca został aresztowany i oddany sądowi grodzkiemu w Tłumaczu.

Kronika Stanisławowska

NA FUNDUSZ PRASOWY. W wyniku załagodzenia sporu honorowego między tow. Szewczykiem Janem, a tow. Matusikiem Zygmuntem, składa tow. Lubiński kwotę 5 zł.

MUZEUM NAUKOWE. Po raz pierwszy przybyło do Stanisławowa Muzeum naukowe. Muzeum to znajduje się przy ulicy Kazimierzowskiej w budynku p. Weidenfelda. Wstęp 1 zł. Otwarte do 11-tej godz. w nocy.

WYKOPALISKA W STANISŁAWOWIE. Przy rozbiórce fundamentów starego ratusza w Stanisławowie temi dniami znaleziono puszkę ołowianą, pochodzącą prawdopodobnie z r. 1870. Mieściła ona w

sobie drugą szklaną, w której znajdowały się monety historyczne polskie i austriackie, oraz medale pamiątkowe. Monety i medale znacznie są uszkodzone.

ARESZTOWANIA. Za współudział w kradzieży aresztowano Leszczyńskiego Jana.

Jako podejrzaną o kradzież aresztowano Horodyńską Teklę, Pawluka Wasyla zaś za kradzież bucików na szkodę Anny Jakimowskiej.

Jako podejrzanego o kradzież 715 zł., 16 dol. i złotego zegarka na szkodę Izaka Kriegsfelda ze Stanisławowa aresztowano Jędrzejczuka Tadeusza.

Fiszera Jana aresztowano za kradzież słoniny, w ilości 14 kg.

Za kradzież luster, wart. 280 zł., na szkodę firmy „Szkoło“ ze Stanisławowa, Fenta Semena.

Za kradzież skóry aresztowano Samiuka Piotra.

WŁAMANIE. Somut Nachman ze Stanisławowa doniósł o kradzieży płótna i bieleziny, wart. 382 zł., popełnionej dnia 5. b. m. zapomocą włamania się do mieszkania przez okno.

ODEZWY KOMUNISTYCZNE. W nocy z 4. na 5. bm. znaleziono w kilku miejscach porzucone zwłoki odezw komunistycznych, oraz 2 szablony z hasłami komunistycznymi, przy pomocy których nieustaleni dotychczas sprawcy zdołali wymalować w kilku miejscach hasła komunistyczne.

Karły prowokują

Od paru dni stale kolportuje się odezwę wydaną przez bezimiennych b. wojskowych przeciw strejkowi.

Jest to karygodne wicherzenie i prowokacja, bowiem dotąd o żadnym terminie strejku nie było mowy.

Komu zależy na sianiu zamętu, niech otworzy przyłbicę a nie kryje się tchórzowsko pod maską byłych wojskowych.

Karygodne nagrawanie się z nędzy.

Miesiąc już minął, jak bezrobotni zwrócili się do województwa o pomoc doraźną na zimę. Interwenjowali w starostwie i gminach prosili, lecz wszystko groch o ścianę, kiedy urzędy głuche są na głosy rozpacz.

Mało tego. Jakby, na złość, wojewódz two czy starostwo wstrzymało i ten nędzny ochłap, zasiłek starcom w wysokości 15 zł. miesięcznie.

Oto los i dola starców i bezrobotnych w obecnych stosunkach.

PROGRAM UROCZYSTOŚCI NIEDZIELNEJ

z okazji 25-lecia walki bojowej z caratem
na pl. Grzybowskiem w Warszawie:

O godz. 10-tej przedpołudniem zbiórka
w wszystkich Zw. Zawod. i Komitetów
Dzielnicowych w lokalach; Akademicka
młodzież socjalistyczna zbierze się w
lokalu Rynek 8, I. p.

O godz. 10.30-tej wymarsz ze sztandarami
i transparentami na plac Gołęwowski.

O godz. 11-tej

Wielkie Zgromadzenie Ludowe

Organizacje pozostają przez cały czas
w szeregach.

Potem **POCHÓD** ulicami miasta pod
Teatr Wielki.

O godz. 6-tej wieczorem

UROCZYSTA AKADEMJA

w lokalach, ul. Rutowskiego 23 II. p.
z bogatym programem muzyczno-wokalnym,
przy współudziale Artystów Teatrów
Miejskich.

Towarzysze z Komitetów wiejskich
P. P. S. po przybyciu do Lwowa zbiorą
się w lokalach, przy ul. Rutowskiego 23
II. p.

MILICJA P. P. S. zbiórka w niedzielę
o godz. 9-tej rano w lokalach, ul. Zielona
7, I. p. z opaskami. Uprasza się o
punktualne przybycie.

Znów samobójstwo mężczyzny pod kołami pociągu.

(y) Dnia 4 bm. po godzinie 1-szej
w południe w odległości 14 klm. od
Lwowa rzucił się jakiś mężczyzna pod
koła pociągu ciężarowego nr. 379
zadążającego do Stanisławowa. Desperat
zginął rozszarpany w kawałki.

Przy zwłokach nie znaleziono
dokumentów przeto nie ustalono jego
nazwisko. Prawdopodobnie pochodzi

Morderczy zamach na oficera.

Posterunkowy zabity.

Do wydziału informacyjnego przy D.
O. K. IV w Łodzi przydzielony jest w
charakterze instruktora i rewidenta po-
wiatowego, kapitan Marjan Janowski.
dotychczasowy dowódca kompanii 28 p.
Strzelców Kaniowskich. W sobotę wie-
czór kapitan Janowski wyjechał na in-
spekcję łączyskiego ośrodka przysposo-
bienia wojskowego.

Całą niedzielę kapitan Janowski spędził
w Łęczycy na lustracji oddziału P. W.
wieczorem zaś miał wyjechać do Łodzi.

Około godz. 8 wieczór, kiedy kapitan
Janowski znajdował się na rynku w Łę-
czycy, nagle z za węgła wyskoczył, a-

kiś człowiek, który oddał do kapitana
trzy strzały rewolwerowe. Kapitan Ja-
nowski,

zalewając się krwią, ranał na ziemię.

Posterunkowy Stefan Antczak, który
był świadkiem napaadu, zaczął ści-
gać napastnika, a kiedy ten nie stanął
na groźbę użycia broni oddał do niego
kilka strzałów rewolwerowych. Napast-
nik odpowiedział strzałami. Jedna z kul
nieznajomego trafiła post. rankowego w
serce,

zabijając go na miejscu.

Napastnik nie ścigany już przez ni-
kogo zbiegł w niewiadomym kierunku.
Zaalarmowano pogotowie łódzkie,
które przewiozło ciężko rannego ka-
pitana do szpitala wojskowego. Lekar-
ze stwierdzili że kpt. Janowski ranny
został trzema kulami: jedna z nich u-
tkwiła w nodze, druga w ręce, trzecia
zaś w piersiach.

Pachciarz marnym plagiatorem pruskiego ułana.

(y) 22-letni Józef Rumul, pach-
ciarz, zam. w Machnówku, koło So-
kół, nabroił podobnie jak ów pru-
ski ułan, którego libertyn i przy-
jaciół Woltera Fryc „Wielki” za ka-
rę zdegradował na piechura.

Rumulaa zamaskowała bratowa
jego Ruchla Engel, która poglądnęła
zwyrodniałe praktyki pachciarza. —
Współczując z maltretowaną kłaczą
oskarżyła go o sodomie.

Wczoraj stanął oskarżony przed
wyrokiem sędzią r. Szulislawskim
i został skazany na 5 miesięcy wię-
zienia. Kara ta została zawieszona na
przeciąg 5 lat, gdyż Rumul nie był
jeszcze karany.

Brutalny majster.

P. Ludwik Fleischman, krawiec przy
ul. Lindego 2 zatrudniony w
jego zakładzie robotników jak niewol-
ników. Bije młodocianych robotników
krawieckich jest tu codziennym zjawis-
kiem. Dnia 6. bm. w barbarzyński spo-
sób pobił do krwi młodocianego robot-
nika M. Bl. dlatego, że po 11 i pół go-
dzinnej pracy zmęczony chciał pojsić
na spoczynek. Epilog tej sprawy znaj-
dzie się w sądzie.

P. Fleischman w gnębieniu swoich
pracowników nie przebiera w środkach.
Niedawno nożycami krawieckimi cięż-
ko zranił czeladnika, swego szwagra.

Stosunkami panującymi w tym zakła-
dzie winien się zająć Inspektorat Pracy.
Trzeba ukrócić samowolę i barbarzyń-
stwo tego pana, którego sprawki do-
tychczas uchodzą mu bezkarnie.

Kieszonkowiec w tarapatkach

(y) Dnia 2 lipca br. w tramwaju
został przytrzymany 38-letni Iser
Goldenberg za kradzież portfela z
gotówką, ponad 50 zł. Gdy go umie-
szczono w autodorożce celem od-
transportowania do komisariatu, Gol-
denberg nie postrzeżenie „zgubił” skra-
dziony łup. Zauważyła to przechodząca
obok służąca Anna Murczak,
która podjęła i oddała portfel poli-
cjantowi.

Goldenberg nie przyznał się do
kradzieży. Stwierdzono jednak, że był
on już 28 razy karany w tem 23
razy na różne kradzieże.

Wczoraj stanął wykołojeniec przed
sądem i został skazany na 10 mie-
sięcy więzienia.

O tych, co sprzedają swą krew...

Istnienie w Nowym Yorku piętna-
stu agencji, rekrutujących osoby, go-
towe oddać własną krew za pienią-
dże do transfuzji, skłoniło miejską
komisję sanitarną miasta do opracowa-
nia planu, ściśle regulującego ten
zabieg lekarski. Obliczono, że w
samym Nowym Yorku dokonywa
się corocznie od 7 do 8 tysięcy trans-
fuzji krwi, usprawiedliwione też
jest w zupełności ujęcie tego proce-

deru ze strony dających krew w
przepisy sanitarno-prawne. Nade-
wszystko zarządzono rejestrację o-
fiarujących krew, których specjalna
komisja lekarska bada co do ogólnego
stanu ich zdrowia i właściwości i
składu ich krwi. System ten u-
możliwi pośpiech w dokonywaniu
transfuzji i zapewni lekarzom i pa-
cjentom dodatnie wyniki tego za-
biegu.

Charakterystyczny głos konserwatysty krakowskiego.

Gdy jedni twierdzą buźnie, że system majowy będzie utrzymany, inni z tego samego obozu nawołują do opamiętania.

Takie charakterystyczne uwagi wypowiada w jednym z pism warszawskich znany konserwatysta krakowski prof. Wł. L. Jaworski, który wprawdzie całą nadzieję pokłada w rządzie, niemniej wskazuje na bardzo... ciekawe metody... wychowywania społeczeństwa.

Dochodzą mnie z wjełu stron wiadomości o niezadowoleniu ludności, objawiającem się pewnym podnieceniem, tu i ówdzie nawet ekscesami. Niepohamowaną (ma też być krytyka, nie oszczędzająca nic i nikogo).

Ludzie, jak gdyby żyli w oczekiwaniu jakichś wielkich przemian.

Wiadomości te należą oceniać krytycznie. Ekscesów nie należy uogólniać i nie odpowiada — mojem zdaniem — faktem zapatrywanie, jakoby kraj był podminowany lub, co więcej, jakoby prócz komunistycznej istniała jakaś wywrotowa organizacja.

Prof. Jaworski pociesza się, że roboty wywrotowa nie miałyby zresztą powodzenia, bo Polacy są wytrwali mi do bohaterstwa w cierpieniu, ale w czynach zawodzi ich wytrwałość. Niema zresztą, zdaniem prof. Jaworskiego, człowieka, któryby zdolnym był pokierować tym ruchem, gdyby on rzeczywiście istniał, i któryby wywierał konieczny w takich razach urok na masę.

Nie boję się przeto wojny domowej, — wywodzi dalej prof. Jaworski. — o której mówi się głośno. Niebezpieczeństwo tkwi mojem zdaniem gdzieś indziej. Wjdzie je w szerczącym się defetyzmie (rezygnacji).

Jego hasłem jest „dajcie mi pokój“, „nie z tego nie będzie“.

Z dalszych wywodów prof. Jaworskiego wynika, że nie zna on zupełnie mas robotniczych i chłopskich. Twierdzi on bowiem, że zaledwie kilkuset (?) ludzi interesuje się parlamentem, gdy w rzeczywistości uświadomienie polityczne objęło szerokie masy a tylko t. zw. inteligencja istotnie mało interesuje się sprawami politycznymi. Z tych swoich przesłanek prof. Jaworski wyciąga błędny wniosek, że przy wyborach rozstrzyga agitator. Widocznie prof. Jaworski ma pod tym względem doświadczenie.

Przejdźmy dalej: Z powodu tego nieinteresowania się parlamentem płynie jednak — pisze prof. Jaworski — inny równie ważny wniosek: związek między ludnością a parlamentem, tak rozumowy, jak i uczuciowy, został zer-

wany. Parlament przestał być dumą społeczeństwa.

Być może, że

„urządzanie społeczeństwa w imię samej znużenia i znużenia jest metodą.“

Może polega ona na przypuszczeniu, że społeczeństwo doprowadzone do wysokiego stopnia obojętności, zmniejszą taką zmianę stosunków i urządzeń któreby w innych warunkach nie poddało się bez odruchu. Gdyby tak miało być, to byłaby to metoda szkodliwa, a to z następującego powodu:!

Życie jest jednością. Gdy w jednej z tych dziedzin panuje choroba, wszyst-

kie są chore.

Myślenie z gruntu jest mniemanie, że stosunki ekonomiczne się poprawią, choćby polityczne trwały w stanie chorobowym.

Bez wyłączenia tych ostatnich nie może być mowy o poprawie sytuacji ekonomicznej.

W rwać należy społeczeństwo ze stanu obojętności, zwątpienia, sceptyzyzmu. Stanie się to, gdy rząd ukaze mu jasny program i gdy objawi stanowczą wolę, że ten właśnie program pragnie urzeczywistnić.

Gdy tak stary konserwatysta krakowski mądrze i uczenie wywodzi, młodzie jego koleżdy uchwalili poprzec politykę zamachową, nie oglądając się na jej następstwa, nie oglądając się i na to, że wszystko robi się bez programu.

Książka amerykańska w obronie wolności demokratycznych.

W „Robotniku Polskim“ (Detroit, St. Zjednoczone) czytamy w korespondencji z Toronto:

Całe trzy dni w sali posiedzeń rady miejskiej odbywały się publiczne wiece, zwołane za inicjatywą ojców miasta, w celu przedyskutowania wniosku szefa policji Drapera, który żąda od rady miejskiej, szerokich praw, dotyczących zabronienia urządzania wieceów i zebrań na ulicach miasta i w miejskich parkach. Policja domaga się, aby na każde zebranie na ulicy, w parku, a nawet na sali, starano się o pozwolenie władz policyjnych.

Referat o potrzebie takiego prawa wygłosił sam wnioskodawca gen. Draper. Po nim przemawiał 83-letni ksiądz dr. Bland, przewodca presbiterjanów w Toronto:

„Panie szefie i majorze! (burmistrz) — mówił dr. Bland. — Zwołaliście wiec, zebraliście wolnych obywateli i grozicie nam swoją policją! Ja przynajmniej policji się nie obawiam, i patrzę na was, jako na ludzi chorych, o niewolniczych duszach, przywykłych do bata“!

(Oklaski).

Mayor się czerwieni i wali w stół.

„Uważam przeto, że nie jesteście zdolni nic więcej dać ogółowi, oprócz tej policji i bata. (Mayor chce mu odebrać głos — sala się burzy).

Dr. Bland mówi dalej: „Chrystus był też prześladowany za to samo: za demokrację, za wolność słowa, przez rzymskich siewaków na rozkaz bogatych żydowskich faryzeuszów.

Przeszło kilkanaście stuleci, w których tysiące najlepszych ludzi, mężów stanu, rycerzy, uczonych i filozofów — oddało życie za demokra-

cję wolność słowa i przekonani. Prześladowani oni byli przez taką samą autokrację, oraz inkwizycję kościoła.

Ja całe życie walczyłem o demokrację kanadyjską, a mam 83 lat i jeszcze będą z wami walczył do ostatniej chwili mego życia“.

(Hurra i oklaski na sali).

Cichym i poważnym głosem starca ciągnął dalej dr. Bland:

„Wszystkie idee, wszystkie religje, urodziły się na ulicy — i na ulcy wzrosły i stały się dominującymi. Nie jestem komunistą, ale jestem przeciwny z punktu demokratycznego zabrania przemawiania na ulicy i wypowiedzania swego zdania. Jeżeli ktoś swoją mową lub czynem godzi w dobro ogółu, macie na to sądy, prawa, więzienia.

Dr. Bland siada zmęczony. W tej chwili zbliża się do starca jakaś kobieta i wręcza mu bukiet. Sala hu- czy od oklasków.

Z powodu, że ks. dr. Bland chodzi o kulach, ma jedną nogę sparaliżowaną zbliża się kilku przedstawicieli uniijnych, biorą go na ręce i znoszą na dół do samochodu.

SAMOLOTY „BARTEL M. 5“.

WARSZAWA, 8-go 11. (A. W.). Lotnictwo polskie otrzyma w najbliższym czasie nowy typ samolotów polskiej konstrukcji, noszących nazwę „Bartel M. 5“. Samoloty te wykonane na zamówienie departamentu aeronautyki są dwupłatowcami, przeznaczonymi dla celów szkolnych. Zasadniczą cechą tych samolotów jest, że dzięki specjalnej konstrukcji nie mogą one wpaść w t. zw. korkociąg. Dzięki tej zalecie zostało usunięte jedno z poważnych niebezpieczeństw, grozących niedoświadczonym adeptom sztuki lotniczej.

Pogrzeb prof. Jana Baudoin de Courtenay.

Niezwykły był kondukt pogrzebowy, który onegdaj przedpołudniem odprowadzał zwłoki wielkiego uczonego i myśliciela polskiego na miejsce wiecznego spoczynku.

Elita umysłowa Polski, ludzie nauki, przedstawiciele urzędowi najwyższych uczelni polskich z Warszawy i Krakowa, marszałek senatu, sędziowie, profesorowie, literaci, adwokaci i t. d., obok licznej grupy młodzieży uniwersyteckiej i kilku delegacji teje pod swemi organizacyjnymi sztandarami.

Pogrzeb z mieszkania zmarłego przeszedł przez Uniwersytet, gdzie z tarasu przybranego kirem i pod sztandarem Uniwersytetu przemawiali: p. rektor prof. Brzeski, oraz p. prorektor prof. Kotarbiński. Pierwszy zakroczył swe krótkie, lecz piękne, przemówienie słowami: „Zgąsło zwierciadło sprawiedliwości“, — drugi mówił o Zmarłym, jako o wielkim i szczerym miłośniku prawdy, który zawsze nazywał: „czarne — czarnem, a białe — białem“.

Na otwartą mogiłę wygłoszono około 10 przemówień. Przemawiali, wyliczając naukowe i społeczne zasługi wielkiego uczonego, p. prof. Jan Rozwadowski, w imieniu Akademii Umiejętności w Krakowie, p. prof. Stanisław Szober w imieniu Tow. Naukowego, największy żyjący dzisiaj językoznawca i polonista prof. Antoni Kryński, jako kolega Zmarłego z ławy szkolnej i ze Szkoły Głównej, — generał emer. Babiński, jako świadek i uczestnik walki o prawo i polskość w czasie pobytu zmarłego w Petersburgu.

Wryście oddzielnie wymienić należy niezwykle a zapewne pierwsze w Warszawie przemówienia w językach ukraińskim i bułgarskim.

Pierwsze wygłosił Mikołaj Kowalski, w imieniu Centr. Komitetu Ukraińskiego, emigrant z Ukrainy sowieckiej, podkreślając wielkie zasługi Zmarłego na polu walki o prawa mniejszości narodowych w Polsce, oraz miłość, jaką sobie przez to zaszkabił w sercach Ukraińców, — drugie przemówienie wygłosił Stanczo-Kiselkow, akademik Bułgar, delegat Koła „Młodych Słowian“ przy St. Pop. Sztuki i Kultury w Polsce.

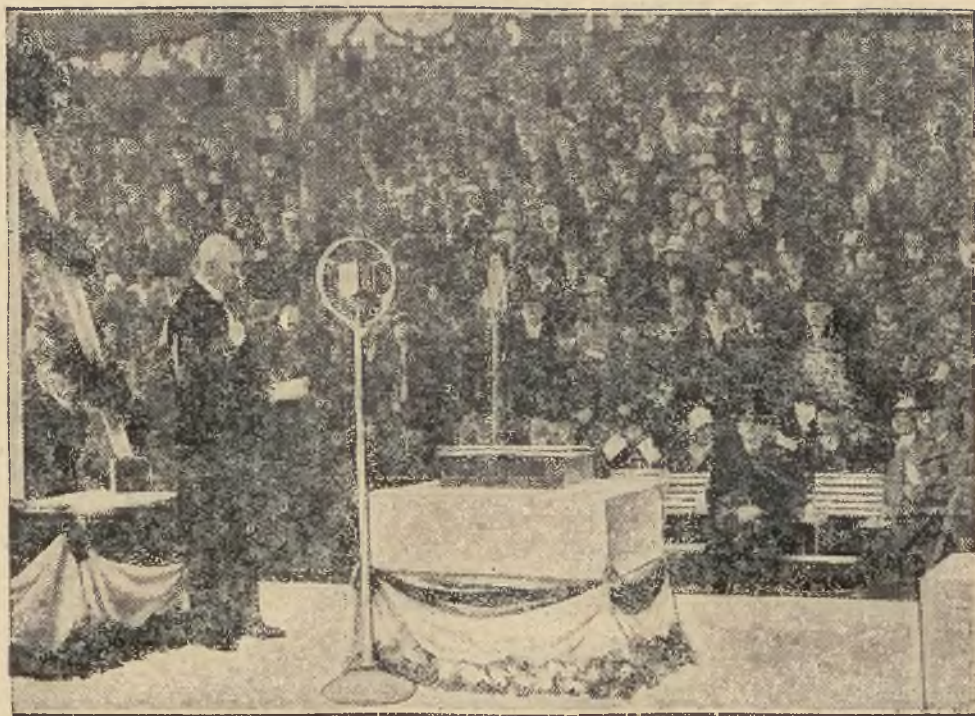
—o—

ODZNACZENIA...

WARSZAWA, 8-go 11. (A. W.). Dziś popołudniu odbędzie się posiedzenie Rady Ministrów, na którym omówiona ma być między innymi kwestja odznaczeń z okazji święta niepodległości. Słychać, iż odznaczonych ma być około 500 osób.

—:—

Uroczystość położenia kamienia węgielnego,

pod nowy uniwersytet w Kolonji.

„Przeciw ujarzmieniu narodu niemieckiego“.

Zwycięstwo — które jest klęską.

BERLIN. Akcja Hugenerga, na rzecz t. zw. „Volksbegehren“ skończyła się rzekomo sukcesem nacjonalistycznego projektodawcy, bowiem za przedłożeniem projektu „ustawy przeciwko ujarzmieniu narodu niemieckiego“ wypowiedziało się 10.8 proc. osób, uprawnionych do głosowania. Jeżeli jednak ilość głosów które padły na listę zwolenników akcji Hugenerga, porównamy z liczbą głosów, które w swoim czasie oddane zostały na listę plebiscytową w sprawie wywłaszczenia ksiąząt niemieckich, to przyjdziemy do wniosku, że zwycięstwo Hugenerga jest właściwie porażką nacjonalistów niemieckich. Bo okazuje się, że ilość głosów oddanych na rzecz „Volksbegehren“ nie tylko nie osiągnęła jednej trzeciej głosów, oddanych podczas poprzedniego plebiscytu ale ponadto w głosowaniu nie wzięła tym razem udziału znaczna część zwolenników politycznych obozu nacjonalistycznego.

O tem, żeby projekt nacjonalistyczny stać się miał ustawą bez plebiscytu, nie może być mowy, gdyż jest rzeczą nie do pomyślenia, żeby projekt ustawy przeciwko ujarzmieniu narodu niemieckiego mógł znaleźć większość w parlamencie berlińskim. Nie mniej jednak w myśl przyjętego „żądania ludu“ musi być projekt ten postawiony na porządku dziennym obrad Reichstagu.

Po trzecim czytaniu ustawy, na-

stąpi ostateczne głosowanie, które niewątpliwie skończy się odrzuceniem projektu Hugenerga. Kiedy to nastąpi, rząd zarządzi referendum ludowe. W plebiscycie nad projektem „ustawy przeciwko ujarzmieniu narodu niemieckiego“ musi wziąć udział co najmniej 21.000.000 wyborców, przyczem za projektem — o ile ma wejść w życie — głosować musi conajmniej 11.000.000 osób.

Ale jak doświadczenie uczy, w podobnych akcjach plebiscytowych biorą zazwyczaj udział tylko ci wyborcy, którzy są za przyjęciem odnośnego projektu, podczas gdy wyborcy, przeciwni projektowi, wstrzymują się od głosowania. Znaczy to, — że o ile tym razem przeciwnicy projektu Hugenerga do urn wyborczych nie pójda, — za projektem będzie musiało się wypowiedzieć 21 milionów osób uprawnionych do głosowania, gdyż w przeciwnym razie plebiscyt będzie nieważny. Żeby jednak w Niemczech znaleźć się mogła tak wielka ilość osób, zdecydowanych oddać swe głosy za projektem „ustawy przeciwko ujarzmieniu narodu niemieckiego“ nie sądzą nawet najbardziej optymistycznie usposobieni przywódcy niemieckich nacjonalistów i hakenkreuzlerów. Dlatego ostateczne losy projektu Hugenerga już dzisiaj zdają się być przesądzone na niekorzyść projektodawców.

—o—

Zamknięcie szkół powszechnych w Rzeszowie z powodu epidemji szkarlatyny.

RZESZÓW, 8. 11. (AW). Zarządzeniem starostwa rzeszowskiego zostały tu zamknięte przed kilku dniami wszystkie szkoły powszechne z powodu epidemji szkarlatyny. Ostatnio w jednym

tylko dniu zanotowano ponad 25 wypadków zachorowań. Do rozszerzenia się epidemji przyczynił się brak lekarza szkolnego.

Niezwykłe ocalenie lotnika.

BYDGOSZCZ, 8. 11. (PAT.). Z lotniska wojskowego w Bydgoszczy wzniósł się o 6 hm. popołudniu uczeń pilot Podsiad celem dokonania lotu ćwiczebnego. W kilka chwil po starcie Podsiad spostrzegł defekt w samolocie wobec czego postanowił lądować. W czasie lądowania, Podsiad wykonał zbyt nagły wiraż tak, że skrzydłem zawadził o ziemię. Siła

uderzenia była tak wielka, że pękły pasy, którymi przytwierdzony był do siedzenia pilot, on sam zaś został wyrzucony z siedzenia jak z procy i padł kilkanaście metrów dalej. Temu tylko zawdzięcza on swe cudowne ocalenie, gdyż aparat stanął wskutek pęknięcia zbiornika z benzyną w płomieniach i spalił się doszczętnie.

STREJK UCZNIÓW W POZNANIU.

POZNAŃ, 8. 11. (AW). W Państw. Szkole Budowy Maszyn w Poznaniu uczniowie wszystkich kursów ogłosili 1-dniowy strejk demonstracyjny skierowany przeciwko dyrektorowi szkoły inż. Mackowiakowi, któryjął nieprzyjemnie stanowisko wobec statutu Bratniej Pomocy. Nauka w dniu wczorajszym nie odbyła się.

UCIECZKA 22 WIEZNIÓW W CZERNIOWCACH.

BUKARESZT, 8. 11. (Pat.). Z więzienia w Czerniowcach na Bukowinie zbiegło po stoczeniu walki ze strażą więzienną 22 więźniów. Pościg trwał cały dzień. Wczorajem aresztowano 12 zbiegów, pozostali są ścigani w dalszym ciągu. Pomiędzy zbiegłymi jest kilku niebezpiecznych przestępców, skazanych na 20 lat ciężkich robót.

UDERZYŁ KOBIETĘ W TWARZ.

BYDGOSZCZ, 8. 11. (AW). Sąd Okręgowy w Chojnicach skazał urzędnika prywatnego Wład. Telskę na 1 miesiąc więzienia za uderzenie na balu w twarz pewnej kobiety, która nie chciała z nim tańczyć.

POSZUKIWANIA OFICERÓW REZERWY.

WARSZAWA, 8. 11. (Pat.). Wszystkie urzędy i władze państwowe rozpoczęły wkrótce akcję poszukiwania oficerów rezerwy i pospolitego ruszenia o niewiadomym miejscu pobytu. W związku z tem w lin. spraw wojsk. przypomina, że niemeldowanie miejsca zamieszkania pociąga za sobą sankcje karne.

Potworny okaz dziecka-rośliny.

LENINGRAD. Umysł lekarzy leningradzkich zaprzęta obecnie niezmiernie ciekawy wypadek zwyrodnienia fizycznego, 6-miesięcznego dziecka, które urodziło się pewnej chłopce, z gubernji archangielskiej.

Dziecko to przyniosła matka do kliniki chirurgicznej w Leningradzie i zostawiła je tam na obserwacji.

Okaz zadziwiającej ułomności jest zdrową wewnątrznie dziewczynką,

której obie ręce, od łokcia w dół, rozgałęziają się w kształcie konarów drzewa.

Prawa stopa dziewczynki posiada zaledwie dwa palce, lewa zaś 3, z których jeden rozwinięty jest również gałązkowato.

Znamiennym objawem jest to, że rozgałęzienia kończyn dziecka rozwijają się wraz z nimi bardzo szybko. Wyrostki te sięgają obecnie 8 centymetrów, a obserwowany przez lekarzy ich przyrost w ciągu tygodnia wykazał długość jednego centymetra.

Dokładne badanie małego potworka wykazało, że stopy jego posiadają zaledwie po 2 kości, zamiast pięciu a roentgenowskie prześwietlenie wykazało, że dziewczynka nie ma zupełnie małej kości goleniowej w prawej nodze.

Znamiennym jest fakt, że dziewczynka jest najzupełniej zdrową i psychiką jej ujawnia wszelkie cechy normalnego osobnika rodzaju ludzkiego. Wszystkie zaś okazy rozwiniętych fizycznie nienormalnie, dzieci, zdradzają również i umysłowe ułomności.

Nożem zamordował kolegę w czasie porachunków złodziejskich.

(y) Wczoraj podaliśmy o śmiertelnym przebiegu nożem jakiegoś mężczyzny w ul. Iwałidów. Po przewiezieniu do szpitala zraniony w pachwinę osobnik zmarł wskutek wpływu krwi.

W czasie dochodzeń ustalono, że zamordowanym był Stanisław Broś, zam. przy ul. Sieniawskiej 7,

W krytycznym czasie szedł on w towarzystwie Marji Skrupskiej, zam. przy ul. Inwałidów 23, Marji Chudzik, zam. w Kleparowie, oraz Pio-

tra Baczuna, zam. przy ul. Źródlanej l. 2.

Pomiędzy nimi wynikła wówczas sprzeczka na tle porachunków złodziejskich, gdyż obaj wymieniemi „zawodowo“ uprawiali kradzieże. Baczun, czując się pokrzywdzonym, pchnął wówczas majchrem Brosia w pachwinę, poczem zbiegł, gubiąc po drodze noż i kapelusz.

Wczoraj rano policja odszukała zabójcę i odstawiła go do więzienia.

DZIAŁ RADJOWY

Akumulatory.

(Ciąg dalszy).

Dwutlenek ołowiu (PbO_2) płyty dodatniej i czysty ołów (Pb) płyty ujemnej łącząc się z kwasem siarkowym, przechodzą w siarczan ołowiu ($PbSO_4$), którego objętość w stosunku do objętości PbO_2 jest 2 razy większa, a w stosunku do Pb — 3 razy. Jasną jest rzeczą, że im niżej wyładowany akumulator tem więcej wytworzy się siarczanu, który rozluźnia spoiwo masy czynnej i powoduje później, podczas ładowania ak., jej odpadanie, zmniejszając przez to pojemność ak.

Dalej co jest jeszcze ważniejsza, masa wypadając z krat może spowodować krótkie spięcia pomiędzy płytami wewnątrz ogniwa, prowadzące do nieuchronnej ruiny akumulatora, jeżeli nie zostaną w czasie zauważone i usunięte.

Ostrożnie więc z wyładowaniem akumulatora!

Maksymalny prąd ładowania i wyładowania nie powinien nigdy przekraczać normy podanej przez fabrykę. Zwyczajnie waha się około 1 ampera na decymetr kwadratowy powierzchni płyty dodatniej. Dolnej granicy nie ma.

Przy ładowaniu jednakoż i wyładowywaniu słabym prądem w stosunku do normalnego, zwiększa się poprawda (wskutek zupełniejszej przemiany masy czynnej) pojemność akumulatora, ale równocześnie ołów krat podtrzymujących „pastę“ ulega też przemianom. Zmienia się przez to objętość płyty — jej długość i szerokość — i jeżeli naczynia są małe następuje paczenie się płyt i znowu krótkie spięcia, wewnątrz.

Przy obszernych naczyniach płyty oczywiście nie wypaczają się, lecz rozszerzają się poraz bardziej, aż wreszcie przy zupełnej przemianie ołowiu rozsyłają się. Szybciej jednak, niż przy małym prądzie, zauważymy zgubne skutki przy prądzie za silnym — zarówno ładowania jak i wyładowania.

Wywiązujące się, wskutek rozkładu wody (H_2O), gazy w bardzo i dużej ilości i bardzo szybko, rozszadają masę czynną płyt, wyrzucają ją z krat ołowianych. Po „takim“ naładowaniu pozostają z płyt oczywiście tylko kraty ołowiane mniej, lub więcej uszkodzone — nigdyj całe.

Akumulator spalony — powiadają w takim wypadku praktycy.

Akumulator wyładowany normalnie, lecz pozostawiony przez dłuższy czas w stanie rozładowanym, też się psuje. $PbSO_4$ wytworzony na obu płytach powoli wykrystalizowuje, tworząc na powierzchni płyt białe plamy. Kryształki te nie rozpuszczają się w rozcieńczonym

kwasie siarkowym, ani też nie przechodzą pod działaniem prądu elektrycznego w związku z których powstały. W ten sposób zmniejsza się ilość masy czynnej na płytach i co za tem idzie zmniejsza się pojemność akumulatora.

Powyzsze zjawisko wykrystalizowania na płytach (także i wewnątrz) $PbSO_4$ — zwane powszechnie „sulfatowaniem“ — zachodzi nie tylko wtedy, gdy akumulator pozostaje przez dłuższy czas rozładowany; powodem sulfatowa-

nia może być także zbyt stężony kwas. gęstość kwasu — jak na początku zaznaczono — powinna wynosić w akumulatorze naładowanym około 1,20, a w wyładowanym około 1,18 i powinna być sprawdzana przy pomocy specjalnych kwasomierzy. Gdy się okaże, że gęstość kwasu jest za duża dolewamy doń wody destylowanej, gdy za mało — stężonego kwasu aż do uzyskania normalnej.

(Uwaga: mieszając stężony kwas z wodą należy zawsze wlewać cienkim strumieniem kwas do wody — a nigdy odwrotnie!).

(C. d. n.).

Plan rozbudowy radjofonii w Rosji sowieckiej

Według planu, opracowanego w Moskwie, w ciągu pięciu lat, t. zn. do roku 1934 zainstalowanych ma być 8,800,000 odbiorników na wsi, a 3,200,000 odbiorników w miastach, czyli razem dwanaście milionów odbiorników.

Te dwanaście milionów odbiorników, przeznaczonych będzie do obsługi ogółem sześćdziesięciu milionów słuchaczy, mianowicie 44,000,000 po wsiach i 12,000,000 po miastach.

Cała Rosja ma być podzielona pod względem tak zw. „radjifikacji“ na 215 okręgów i 200 miast-ognisk radjowych. W powyższych okręgach wszystkie budynki rządowe, wszystkie szkoły, kluby, czytelnie, domy ludowe, zarządy gminne itp. mają być wyposażone w instalacje radjowo - odbiorcze.

Jeszcze w roku bieżącym każda dziesiąta chata włościańska musi pod groźbą represji przyłączyć się do rządowej sieci radjofonicznej. W miastach ogni-

skach nie ma być ani jednego domu nie zaopatrzonego w detektor lub aparat lampowy. W moskiewskim okręgu przez myślomem do Nowego Roku 1930 muszą być zaopatrzone w instalacje radjowe 2100 fabryk i 10.000 mieszkań robotniczych.

Systematycznie rozbudowane zostaną stacje nadawcze. Cała Rosja pokryta ma być siecią stacyj przekaźnikowych, które z wielkich central będą odbierać programy audycji drogą kablową.

Pod Moskwą buduje się nowa ogromna centrala nadawcza o energii 75 kw.

Rosyjski przemysł radjowy, który ma dostarczyć potrzebnego radjosprzętu, rozpoczął już produkcję w intensywnym tempie.

Sowieci szczytą się powyższym planem rozbudowy radjofonii i zapewnijają, że Rosja sowiecka w tej dziedzinie nębawem przodować będzie całemu światu, zaćmi Anglię, Amerykę, Niemcy.

Program radiowy.

Niedziela, 10 listopada.

WARSZAWA.

16.20. Muzyka z płyt gramof.
17.40. Orkiestra P. R.
18.50. Koncert popoł.
19.00. Rozmaitości. Występ p. J. Krzewińskiego.

20.30. Koncert popularny. Orkiestra P. R.

KRAKOW.

17.15. Odczyt p. t. „Na koncercie w dawnym Krakowie.“

POZNAN.

17.45. Audycja dla dzieci.
23.00. Muzyka tan. z winiarni „Carlton“

KATOWICE.

16.00. Koncert popoł. z udziałem zespołu instrumentalnego P. R.

20.30. Koncert: kwartet fortepianowy.

WILNO.

12.10. Transm. poranku muzycznego z sali „Lutni“.

20.00. Audycja wesola.

WROCLAW.

18.50. Koncert walców.

LIPSK.

19.00. Recital skrzypcowy.
20.00. Koncert radjoorkiestry.

KROLEWIEC.

19.30. Koncert radjoorkiestry.

BRATISLAVA.

16.00. Muzyka czeska.

BUKARESZT.

21.00. Koncert. Solo harfiane, solo wokalne, solo skrzypcowe.

BERLIN.

16.10. Płyty gramofonowe.

21.00. Soliści.

LANGENBERG.

20.00. „Czar walec“ — operetka w 3 częściach Oscara Straussa

PRAGA.

21.00. Koncert popularny.

MEDZOLAN.

20.30. „Lucja z Lantermooru“

WIEDEN.

18.45. Koncert kameralny.

20.35. „Orfeusz“ Rudolfa Leonharda.

BUDAPESZT.

19.30. „Złoty Kwiat“ — operetka w 3 aktach J. Huszki.

MOSKWA.

18.30. Opera lub operetka.

Jak wyglądał „czarny czwartek“

na giełdzie nowojorskiej.

Było to w środę, 23. października, gdy prezydent Hoover mówił w Louisville o potężnym rozwoju Stanów Zjednoczonych i o postępującym dobrobycie. A jednocześnie „dobrobytu“ zachwiał się w Nowym Jorku.

Największa giełda świata wchodziła w okres niewidzianego dotąd kryzysu.

W czwartek rano Wall Street ogarnięta była paniką. Wystrubowane do najwyższego poziomu kursy akcji poczęły spadać z zawrotną szybkością. Najlepsze i najpewniejsze walory przemysłowe, jak akcje General Motors, Westinghouse, General Electric i inne, traciły po kilkadziesiąt punktów w ciągu godziny.

Ogarnięci paniką akcjonariusze ofiarowali swe akcje za wszelką cenę, lecz o nabywców było bardzo trudno. Do godziny 12 w południe niektóre akcje potraciły połowę swej wartości. Ludzie, którzy o 9 rano byli jeszcze milionerami, ku końcowi posiedzenia giełdowego zostali zrujnowani. Tłumy ludzi oblegały Wall Street. Maklerzy giełdowi nie dążyli notować propozycji sprzedaży, a zanim posiadacz portfela akcji zdołał przepchać się do maklera, kilkakrotnie zmieniała się wypisana kredą na tablicy cena akcji.

Piekiło dantejskie było nieczem w porównaniu z Wall Street w „czarny czwartek“. Nieprzytomni spekulanci, klnąc i łokciami, a nieraz nawet pięściami, torując sobie drogę, usiłowali przedostać się do obłożonych maklerów.

Każda spóźniona chwila przynosiła setki tysięcy dolarów straty.

W owym dniu przez ręce maklerów giełdowych przewinęła się rekordowa liczba akcji — około 13 milionów sztuk, ogólną zaś sumę strat obliczają na 2 i pół miljarda dolarów.

Jasnym jest, że nawet dla bogatej Ameryki krach na Wall Street stanowi potężny cios.

W ciągu ostatnich kilku lat doskonale prosperujący przemysł Stanów Zjednoczonych wypłacał ogromne dywidendy. Stanowiło to poważną przynętę dla amerykańskich finansistów. W ślad za nimi spekulacja giełdowa wciągnęła ogromne rzesze obywateli. Niemal każdy buchalter, szofer, fryzjer i krawiec spekuluje na giełdzie, dążąc do szybkiego wzbogacenia się. To też konsekwencje „czarnego czwartku“ będą bardzo opłakane dla setek tysięcy przypadkowych uczestników wielkiej gry giełdowej, lokujących w akcjach swe drobne oszczędności.

Grube ryby wycofały się zawczasu, gdyż już dwukrotnie załamanie się giełdy nowojorskiej w marcu i (maju) b. roku było dla fachowców groźnym zwiastunem zbliżającej się burzy.

Podobnego krachu giełdowego Ameryka nie przeżywała już od 22 lat. Koła rządowe robią dobrą minę do złej gry.

Waszyngton wydaje komunikaty uspakajające, a jednocześnie sekretarze stanu oświadczają dziennikarzom, że „lepiej właściwie stało się“. Krach giełdowy uzdrowi bowiem atmosferę odciągając od spekulacji akcjami te wszy-

stkie elementy, które nie powinny zajmować się operacjami giełdowymi, a przede wszystkim wpłynę na zmniejszenie ciasnoty gotówkowej i obniżenie stopy dyskontowej.

ETTINGERA „RHINOSAN“

(M. S. W. No rej. 924)

(dopuszczalne w ordynacji Kasy Chorych)

usuwa pewnie **KATAR NOSA**

i szybko oraz nadmierną wydzielinę śluzu, sprawiając ulgę w oddechaniu.

Wytwórnia: **Apteka Mr. M. ETTINGERA**
We Lwowie. Do nabycia we wszystkich aptekach

Kącik humoru.

W BIURZE.

Szef: A więc pan, młody człowieku, chciałby wstąpić do naszego biura... Czy może się pan wykazać jakimś świadczeniem godziędziej?

— Tak jest. Otrzymałem już dwie nagrody za rozwiązanie krzyżówek.

— Bardzo ładnie... ale ja potrzebuję kogoś, ktoby wykazał się jakimś świadczeniem podczas godzin biurowych.

— Właśnie rozwiązałem je podczas godzin biurowych, panie dyrektorze.

NIE KIJEM GO, TO PAŁKA.

Stara dama, doręczając drobny datk pieniążny żebrakowi, który stoi pod kościołem z małym chłopcem:

— Ale to nie dobrze, że waszemu synowi dajecie zły przykład i uczycie go żebrać.

— To nie mój syn, proszę dobrodziejki... to mój uczeń.

TEORETYK.

Przyjaciółka: Czy się nie obawiasz, że się wreszcie mąż domyśli i wykruje twój romans?

— O, o to, niema obawy. Jest teraz bardzo zajęty... pisze książkę o zgadywaniu myśli.

W KRAJU PROHIBICJI.

Pewien Amerykanin staje przed nowojorskim sądem, oskarżony o sprzedaż wódki. Jego obrońca zwraca się do sędziów:

— Zechciecie panowie, obejrzeć nos oskarżonego!

Sędziowie czynią to, o co ich prosi adwokat, bardzo skrupulatnie.

— A teraz panowie sędziowie, czy możecie uwierzyć, że człowiek z takim nosem sprzedaje wódkę, gdy ją posiada?

Oskarżony zostaje uniewinniony.

— 0 —

Chwiejący się stołek.

✕ OGŁOSZENIA ✕

POSZUKUJĘ chłopca do praktyki. L. Schlachter, Chorażczyzny 11, Zakład instalacyjny.

WAŻNE DLA PAŃ! Bezpłatne strzyżenie pań i ondulacja, ul. Bourlarda 5. Instytut Technologiczny, parter, w każdy poniedziałek i środę, od 7.45 do 8.35 wieczór.

OKAZYJNIE TANIO: Płaszcze i suknie damskie oraz dzieciinne. — Swetery i bieliznę poleca Magazyn, Batorego 6.

TYSIĄCE chorych na katar żołądka, wzdęcia, kurecze bóle, niestrawność, brak apetytu, ogólne osłabienie etc., odzyskało zdrowie, używając zioła sławnego na cały świat Dr. Diella, Profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego. Żądajcie bezpłatnej broszury pouczającej. Adres: Liszki — Apteka.

WDOWA, po nauczycielu, Niemka, poszukuje posady do dzieci, lub starszej pani. Łaskawe zgłoszenia pod J. K. do Administracji.

POSZUKUJEMY spawacza do rurociągów „Gazolina“, Lwów, Sapięhy 3.

POSZUKUJĘ uczeiwej posługaczki. Zgłoszenia: Laufer, Klonowicza 3.

POSZUKUJE się robotnie ponad 18 lat. Zgłaszać się ze świadectwami w Małopolskiej Fabryce Zarówek Lwowskich Dzieci 25 od 9 do 12.

WYSORTOWANE płaszcze i suknie za bezcen sprzedaje Konfekcja, Batorego 6.

POSZUKUJE SIĘ robotnicę ponad 18 lat. Zgłaszać się do Małopolskiej Fabryki Zarówek, ul. Lwowskich Dzieci 25, ze świadectwami, od 9 do 1.

„POBUDKA“

Ilustrowany tygodnik P. P. S.
do nabycia
w Księgarni Ludowej, Lwów,
ul. Szajnochy 2.

Wyroby z marmuru i terasso

budowlane, cementarne,
meblowe i galanteryjne
wykonuje pracownia

Kornela Zelaszkiewicza

Lwów, ul. Ubocz 3 (górnym Łyczaków)

CHŁOPCÓW do nauki ślusarstwa przyjmie ślusarnia, Jachowicza 22.

Häcker Maurycy **ZAKŁAD** **malarstwa pokojowego** **i lakiernictwa**

wykonuje wszelkie zamówienia w ten zakres wchodzące solidnie, w krótkim czasie, po przystępnych cenach i na dogodnych warunkach.

— **Lwów, ul. Zielona 1. 4** —
Telefon Nr. 26-50

BIEDNA panienska, poszukuje jakiegokolwiek posady biurowej. Łaskawe zgłoszenia do Administracji „Dziennika Ludowego“

Chrypkę duszność i kaszel
usuwają

Pastyłki belgijskie

GĄSECKIEGO R. M. Zdr. Nr. 29.
żądać wyraźnie Gąseckiego sdrzedają apteki.

!!! Za 125.- złotych miesięcznie !!!
płaconych przez 3 lata.

100-sażniowa PARCELA Pod własne OSIEDLE !!!

15 minut jazdy tramwajem od centrum miasta
przystanek tramwajowy na miejscu

Terena suche, równe, frontowe, łatwość do-
prowadzenia elektryki, gazu i wodociągów.

!!! parcela o ogromnej przyszłości !!!

Cena Zł. 45.- (Dolar. 5) do Zł. 54.- (Dolar. 6) za 1 sążeń².

Zgłoszenia:

„PEZET“ Lwów, ul. Akademicka 1. 23, I. p.

Nowość! Już wyszła z druku i jest do nabycia **Nowość!**

w Księgarni Ludowej ul. Szajnochy 1. 2

MIECZYŚLAWA NIEDZIAŁKOWSKIEGO

Demokracja Parlamentarna w Polsce

Cena 1.80 (z przes. poczt. 2.70).

CENNIK OGŁOSZENI:

Za 1 wiersz m/m. 1 szpalt. szer. 32 m/m. za tekstem . . . —15 gr.	Cała strona za tekstem 250— zł.
» » » » » » 65 » nadstawane . . . —40 »	Pół strony » » 125— »
» » » » » » » w tekście, kronika —70 »	Ćwierć str. » » 65— »
» » » » » » » po kronice . . . —55 »	Jedna ósma strony za tekstem 35— »
» » » » » » » na 1-szej str. . . —80 »	Cała pierwsza strona pod nagłówkiem 600— »

Ogłoszenia zamiejscowe 25% drożej.